

življenju. Čez dve uri se je pripeljal g. dr. Hrovat, vodja ormoške bolnice, ki je rano izpral in sešil. Dva dni je bilo bolnikovo stanje zelo kritično. Sedaj pa se počuti že precej dobro in čez kaka dva tedna bo popolnoma okreval. Nesrečo je povzročil sam radi neprevidnosti. Staršem bi priporočali, da se nekoliko zanimajo, kaj nosijo njihovi otroci v žepih, ker nesreča nikdar ne počiva!

Težka poškodba. V soboto, dne 1. decembra dopoldne se je v Minčnem pri Dolu pri Laškem pripetila huda nesreča. Ahčan Ivan, 30letni posestnik, je šel gledat v svoj gozd. Na sosedni parceli sta dva delavca sekala drevesa, pri čemur se je smreka naslonila na drugo, še ne podžagano. Ravno ko je prišel Ahčan do tega mesta, je nasekana smreka padla na tla in pri tem težko poškodovala Ahčana.

Roparji na delu. V petek, dne 30. novembra, sta oropala doslej še neodkrita roparja v Marijagradcu pri Laškem 60letnega posestnika Ferdinanda Knez, po domače Starca. Vzela sta mu ves denar v znesku 3 tisoč din in uro.

Kako je proslavljal Zagreb 10letnico obstoja naše države? Zagreb je proslavil 10letnico Jugoslavije čisto drugače nego Maribor. Pred slovesno službo božjo so zlezli neki mladiči v zvonik stolne cerkve in so razobesili črne zastave. Istotako so razobesili pozneje Zagrebčani črne zastave. Policija je dala zapoved, da morajo te zastave izginiti. Ker se Zagrebčani niso hoteli pokoriti odredbam oblasti, je prišlo do razgrajanja in do streljanja. Smrtno zadet je obležal 16letni brivski pomočnik Stanko Petrič, rodom iz Ljubljane. Ustrelil ga je neznan mlad človek, ki je pri demonstracijah streljal iz revolverja, kakor bi bil zblaznel. Razven tega so bile še ranjene štiri druge osebe. Nepotrebna kri vsled vročekrvnosti — mladih ljudi, katere šuntajo voditelji opozicije!

Železniška nesreča v bližini Beograda. V petek zjutraj ob 4. uri se je zgodila v bližini Beograda velika železniška nesreča. Mešani vlak iz Beograda je trčil ob tovornega, ki je vozil proti Mladenovcu. Ko sta strojevodji videla, da je nesreča neizbežna, sta začela zavirati. Istočasno sta začeli lokomotivi brlitzgati. Brzina se ni dala zmanjšati. Udarec je bil strašen. Trčila sta na ovinku. Ker je bila noč, so nekateri potniki spali, drugi pa so pripravljali prtijago, ker se je bližal Beograd. Nekateri vagoni so se razbili, drugi so se prevrnili, drugi zopet zarili drug v drugega. Nekaj vagonov je popolnoma razbitih. Nekoga trgovca iz Požarevca je tako stisnilo, da ni dal nobenega glasu od sebe in je bil na mestu mrtev. Trdi se, da sta mrtva neki potnik iz Slivarja in neki železničar. Število težko ranjenih je zelo veliko. Zlasti težko ranjeni so štirje potniki. Tudi živina, ki se je vozila v tovornem vaku, je precej poškodovana, deloma ubita.

Grozen potres — novi ognjeniki. V noči od 1. na 2. december je zadela Južno Ameriko grozna nesreča, koje obseg še ni znan. Nastal je potres in kar dva nova ognjenika sta začela bruhati. Ta dva ognjenika sta v bližini mesta Talci, ki je postalo žrtev nesreče. Ubitih je več sto oseb in bog zna koliko ranjencev. Mesto Talce je štel 40.000 prebivalcev in je sedaj popolnoma uničeno. Letalec je preletel kraj nesreče in poroča, da je vse polno mrtvecev po ulicah. V kraju Constitutione ni ostal kamen na kamenu. Mestno gledišče je bilo ob času nesreče zasedeno, se je zrušilo in pokopalo pod seboj vse obiskovalce. S prizadetimi kraji so prekinjene vse zveze in dosedaj še ni bilo mogoče pregledati ogromno nesrečo, katero je povzročil potres in oba nova ognjenika.

Dva.

»Ti, neka! pretekli teden pozabil storiti!«

»Kaj pa?«

»Naročilni list nisi izrezal in nisi poslal naslova vsaj enega novega naročnika, ker eden pride tudi na tebe.«

»Bom pa danes, saj je naročilni list zopet notri!«

»Takole naredi! Spreдай napiši svoj naslov, zadaj pa naslov novega naročnika!«

»Zakaj?«

»Zato, ker boš ti dobil za novega naročnika, če je plačal 32 Din, lep žepni koledarček. Za več novih, kar pa moraš posebej sporočiti, pa lepo knjigo.«

»In kaj dobi novi naročnik?«

»Kaj? List bo dobival, pa še razne priloge poleg, ki jih bo v decembru precej. Pa pravico ima do znižanih cen pri raznih knjigah!«

»Potem pa kar v to-le hišo, kjer je svoj čas gospodinjila »Domovina« — naj raje gospodari naš »Slovenski

*

NAGRADE VSEM NAROČNIKOM!

Poleg običajnih božičnih in novoletnih prilog smo letos sklenili vsem naročnikom »Slovenskega Gospodarja« dati posebne nagrade in sicer s tem, da jim pocenimo razne knjige:

1. »Vinartsvo« dobijo namesto za 66 Din — za 50 Din.

2. »Hmeljarstvo« namesto za 50 D — za 40 Din.

3. »Zgodovina Maribora« namesto za 20 Din — dobijo za 8 Din.

Ta ugodnost velja le za december! Zato se je pravočasno poslužite! Pri naročilu pripomnite, da ste naročnik »Slovenskega Gospodarja«!

Vsem cenjenim čitateljem obračamo pozornost na današnjo prilogo tvrdke L. Ž. Konjovič iz Beograda, katera je poznana širno cele države kot solidna in popularna prodajalna srečk drž. razredne loterije.

Advokat dr. Egon Staré, zaprisežen sodni tolmač češkoslovaškega, italijanskega ter nemškega jezika, do sedaj advokat v Trstu, je otvoril odvetniško pisarno v Ljubljani, Knaflijeva ulica 10 I, telefon 3143.

NAŠA DRUŠTVA

Občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru.

Prosvetna zveza v Mariboru je imela svoj občni zbor v petek, 30. novembra. Udeležili so se ga tudi predsednik oblastne skupščine g. dr. Leskovar, inšpektor Bobič kot zastopnik prosvetnega šefa Kotnika in tajnik ljubljanske Prosvetne zveze Zor. Govor predsednika dr. Hohnjeca objavljamo na drugem mestu. Iz tajniškega poročila smo doznali, da šteje Prosvetna zveza v Mariboru danes 176 včlanjenih društev in ekspoziuro za Prekmurje v Murski Soboti s 6 društvi ter 68 dekliških in mladeniških zvez, celotno torej 250 prosvetnih organizacij. Od lanskega leta je število članic naraslo za 13 društev in 3 mladeniške zveze. Vse dekliške zveze vodi osrednje vodstvo v Mariboru, ki mu predseduje požrtvovalno delavna gospa profesorica Marija Štupca. Med proslavami preteklega poslovnega leta je bila najimenitnejša proslava 700letnice lavantinske škofije. Skupno romanje na Brezje je v tem letu prekosilo vsa dosedanja: prijavilo se je okoli 4000 ljudi, sprejetih pa je vsled predpisov železnice bilo le samo 3600. Svojo državno in narodno zavest so naša društva dokazala s tem, da se je za slavje državne desetletnice v Mariboru priglasilo 75 društev z nad 3500 udeleženci. Društva so izkazala 34 društvenih domov, v preteklem poslovnem letu so bili zgrajeni domovi pri Sv. Antonu v Slov. g. v Sv. Petru pod Sv. Gorami, v Sv. Lovrencu na Pohorju, leseni dom pri Sv. Frančišku v Savinjski dolini pa je bil prenovljen. Velike uspehe je dosegla dekliška organizacija s prireditvijo dekliških taborov, katere je vodila predsednica gospa Štupca. Za bodočo poslovno leto je vsem društvom na razpolago 18 strokovnih predavanj, katere prevzame akademsko starešinstvo v Mariboru. Posebno skrb bo treba posvečati narodno-obrambnemu delu. V to svrhu se bo v Mariboru ustanovila Slov. Straža. Iz vrst delegatov je bila izražena nujna želja, da se mora na vsak način poživiti organizacija mladeniških zvez, ki so se pokazale za neobhodno potrebne. Na občnem zboru je bil po večini izvoljen stari odbor z g. dr. Hohnjecem na čelu. Občni zbor je brzojavno pozdravil častni predsednik Prosvetne zveze dr. Korošec, sedanji predsednik vlade. Z navdušenim odobravanjem je občni zbor sklenil poslati predsedniku vlade brzojav, v katerem se ugotavlja, da naša katoliška prosvetna organizacija obhaja 10letnico države s toplim rodoljubnim čustvom!

Mariborsko katoliško dijaštvo proslavi praznik Brezmadežne s slavnostnim zborovanjem v soboto, ob desetih v dvorani Zadržne banke, zvečer ob osmih pa priredi akademijo v dvorani Union z zelo izbranim sporedom. Nastopajo člani, članice, mladci ter naraščaj dijaškega Orla. Ker bo akademija res prvovrstna in je naša dolžnost, da pokažemo katoliškemu dijaštvu svoje simpatije, so vabljeni vsi mariborski somišljeniki in prijatelji naše mladine na akademijo. Vstopnice se dobijo dopoldan od devetih naprej v banki, popoldan od šestih naprej v Unionu.

Maribor. Živimo v času napredka, pa tudi v dobi raznih zabav in veselic. Sedaj, ko se je narava podala k počitku, je pač umešno, da se obnovi in poglobi delo v naših organizacijah v notranjem delu. V dokaz temu hoče tudi Poselska zveza razmahniti svoj delokrog v ljubezni do dela in borbe za delavski stan, ki si velikokrat išče grenkega kruha in težkega zaslužka. Tiho in

neopaženo lki žuborečemu potoku v mirni dolini hoče Poselska zveza v skromni obliki poštene zabave nuditi občinstvu lep užitek v igrokazu »Dve materici«. Prijatelji žužvih rok, pridite v obilnem številu v nedeljo, dne 9. decembra v Zadržno banko. Začetek točno ob pol petih popoldne.

»Naš doma«, list za kmeto mladijo, velja 12 Din na leto. Naročite ga pri upravi »Našega doma« v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Da ne boste mislili, da tukaj vedno spimo, se zopet oglašamo, ali to pot naši mali. Mladci in orlički, kateri priredijo v nedeljo, dne 9. t. m., ob treh popoldne v Slomškovem domu igro za Miklavžev, pri kateri nastopijo z deklamacijami in dvogovori. Starši! Pridite pogledat, da boste znali, kaj in kam zahaja vaša mladina! Bog živi!

Ptujski Orli in Orlice bodo vprizorili aka demijo dne 9. t. m., v mestnem gledišču ob treh popoldne. Sodeluje tudi pevsko društvo »Cecilija« s svojimi pevskimi točkami. Na programu so res prav lepe točke. Bog živi!

Ljutomer. Prosvetno društvo uljudno vabi cenjeno občinstvo na Miklavžev večer, ki ga priredi na praznik Brezmadežne ob pol štirih popoldne v Kat. domu. Na sporedu je lepa otroška igra v treh dejanjih »Sola v nebesih«. Potem bo obdarovanje otrok. Darila prinesite v Katoliški dom. Na svidenje!

Sv. Jurij ob južni žel. Društvo Orle priredi v soboto dne 8. t. m., in v nedeljo, dne 9. t. m., popoldne po večernicah v dvorani Kat. doma igro »Živa pokopana«. Ker je igra zelo zanimiva, vabimo vse prijatelje našega društva!

Listnica uredništva.

Dobrova pri Ormožu: Dopis je tožljiv, dokaz resnice bi bil težak. — **Pirešica pri Žalcu:** Dopis tožljiv in bi moral urednik v luknjo. — **Dravinjska dolina:** Dopisnika ne poznamo, Bogznaj, če ni poslana zgodbica potegavščina. — Vsi danes neobjavljeni dopisi pridejo na vrsto prihodnjich.

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

Vrednost denarja. 1 dolar — 56.78 Din, 1 nemška marka — 13.54 Din, 1 madžarski pengő — 9.92 Din, 1 švicarski frank — 10.94 Din, 1 avstrijski šilling — 8.01 Din, 1 češka krona — 1.68 Din 2.97 Din.

Žitni trg. Novi Sad. Pšenica: bačka, gornjebačka in potiska 242.50 do 245 Din, ban. par. Vršac 236 do 238. Oves: hč. sr. in slav. 242.50 do 247.50. Koruza: bačka nova 237.50 do 240, bačka 1—2 237.50 do 242.50. Krompir: medjimurski beli 104 do 110, slovenski 105 do 110č Ječmen: bački, sremski in ban. 255 do 260, hč. pol. 285 do 290. Moka: 0 g 347.50 357.50, št. 2 327.50 do 337.50, št. 5 307.50 do 317.50, št. 6 270 do 280, št. 8 205 do 215. Otrobi: bački 180 do 185, banatski 175 do 180. Promet: 72 vagonov pšenice, 49 kornuz, 1 in pol ječmena in 9 moka. — Budimčista: Tendenca čvrsta. Pšenica: marec 26.58 do 26.50, zaključek 26.56 do 26.50, maj 27.46 do 27.40, zaključek 27.40 do 27.42. Rž: marec 25.06 do 25.08, zaključek 25.08—25.10, maj 25.50 do 25.52, zaključek 25.50 do 25.52. Koruza: maj 28.76 do 28.66, zaključek 28.64

do 28.66, julij 28.94 do 28.90, zaključek 28.50 do 28.92.

Lesne cene so ostale nespremenjene.

Seno in slama na marib. trgu. Na mariborski trg dne 30. novembra so pripeljali kmetje šest voz sena in 2 voza slame. Seno je bilo po 130 do 150 Din, slama po 60 do 70 Din.

Iz hmeljskega trga. V Zalcu je bil zadnje dni jugoslovanski hmelj po 500 do 900 Kč za 50 kg. Nazadovanje cen se je zaenkrat ustalilo. — V Nürnbergu se je trgovalo nekaj z bačkim hmeljem po 50 do 90 mark. — V mesecu oktobru je uvozila Čehoslovaška 2705 stotov tona hmelja in od tega iz Jugoslavije 1791.

Gospodarska obvestila.

Polovična vožnja za izredno glavnino skupščine Zadržne zveze v Mariboru. Prometno ministrstvo je dovolilo polovično vožnjo za udeležence glavne zvezine skupščine, ki bode v četrtek, dne 13. t. m., v dvorani Zadržne gospodarske banke v Mariboru. Polovična vožnja velja za čas od 10. do vštatega 15. decembra t. l. Na vstopni postaji kupite cel vozní listek do Maribora. V Mariboru pri izhodu voznega listka ne oddajte, ker velja s potrdilom o udeležbi tudi za vožnjo nazaj. Potrdila o udeležbi se bodo izdajala v poslovnih prostorih zvezinega pododbora in pri glavni skupščini v dvorani Zadržne banke.

III. oblastna vinska razstava in vinski sejem v Ptujju se vrši v dneh 3., 4. in 5. marca 1929. Ker je letošnja vinska letina izpadla kvantitativno in pri poznih trgatvah tudi kvalitativno prav ugodno, bo razstava brez dvoma nudila vsem zanimancem veliko izbiro dobrega vina po zmernih cenah.

Podružnici Sadjarskega ter Čebelarkega društva v Vojniku imata svoj redni občni zbor na praznik dne 8. decembra ob 8. uri v osnovni šoli z običajnim dnevnim redom. Pobiljala se bo tudi članarina za l. 1929.

Čebelarska podružnica Ljutomer ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 9. t. m., ob pol devetih popoldne v meščanski šoli v Ljutomeru. Vabijo se vsi čebelarji ljutomerskega okraja k pristopu, da se bomo lažje branili proti vsiljivemu uvažanju tujih čebel k nam v ajdovo pašo, za katero imamo dovolj naših čebel. Mislimo, da ste mnogi letos uvideli, kako škodo ste vsled tega imeli in da je le v skupnem nastopu edina naša rešitev.

JASLICE

po Din 3, 5, 5.50, 6.70, 8- 17, 18, 21, 30, 35, 45, 81, iz papirja, zelo okusno izdelanel Velike lesene, umetniško rezbarsko delo, po 2940 in 4000 Din dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Kdor le more, naj si osebno ogleda naše zalogo v Mariboru in bo videl, da tako poceni in lepih jaslíc ne dobi nikjer drugod.

Zimska premissljevanja za kmetovalca.

Jesenski sadeži so pod streho, listje je nagrabiljeno. Prišel je čas, ko si tudi kmetovalec lahko nekoliko oddahne od trdega dela, ki ga je podilo skozi celo leto. Sedaj je čas, da pretehtaš v duhu dosedanje uspehe in iščeš vzroka neuspehov. Ob enem delaš načrte za prihodnje leto. Dovolj, da ti pri tem premissljevanju malo pomagam.

Lansko leto sem priporočal dvojje stvari in sicer napravo gnojlišč ter gnojničnih jam in nasajanje sadnega drevja. Letos mi o tem ni treba več obširno govoriti, kajti začelo se je jako živahno gibanje za stavbo gnojlišč. Kakor se sliši, je prejel oblastni odbor toliko prošenj za polovični prispevek k cementu, da letos ne bode mogoče vsem prošnjam ugoditi.

Glede sadnega drevja so se prepričali letos zlasti posestniki v marib. okraju in Slovenskih goricah, da lahko vrže sadjarstvo lepe dohodke brez velikega truda. To bo najboljša pobuda, da bodo sadjarji letošnje zimo boljše negovali sadno drevje, ga okopali, zagnojili, obrezali in pobelili. Tudi se bo nasadilo mnogo lepih novih sadonosnikov. To so stvari, ki donajajo tako očitivnih koristi in ki povzdignejo vrednost posestva v toliko meri, da bo vsak pameten gospodar tukaj začel z zboljševanjem svojega posestva.

Danes hočem tvojo pozornost obrniti na dve drugi važni stvari. To je globoko obdelovanje njiv za okopavine in gnojenje travnikov.

Globoko oranje njiv v jeseni priporočam posebno za korožo, krompir in peso. To velja za težko zemljo; za peščeno zemljo globoko oranje ni na mestu. Globoko oranje omogoča, da se korenine globokeje razrastejo in da zemlja pridrži dalje časa pomladno vlago.

Letošnje leto je bilo v tem oziru poučno. Kjer je bilo plitvo orano, je koroža zelo trpela vsled suše. Kjer je bila pa zemlja globoko obdelana, suša koroži ni škodila. Videl sem na lastne oči krasne primere. Celo tako daleč gredo skušnje, da ogrebanje korože pri globokem oranju ni potrebno, pač pa večkratno okapanje.

Še imaš priliko za globoko oranje. Če nimaš Sackovega pluga za globoko oranje, pomagaj si na ta način, da orješ z navadnim plugom, a takoj za njim idi po isti brazdi s plugom, ki si mu odvzel desko, torej s samim Z lemežem zrahljana zemlja ostane spodaj, dosegel si pa poglobitev obdelovalne plasti. Če bodo še lepi dnevi, imaš priliko, da poskusiš. Kesal se ne boš. Posebno še, ker se v mesecu decembru (»gnilcu«) brazde še lepo razmrviijo in dobiš za pomlad lepo rahlo zemljo.

Oglejmo si nekoliko še naše travnike. Tudi tem je suša letos škodovala. Če bi ne bilo pozne paše in dovolj repe, bi bila trda za govedo čez zimo.

Že dve leti pada v oči, da so dobro gnojene travniki dali dobre odkose